

ماده ۱) تعریف‌ها

۱- اندیشگاه: محلی برای گفتگوی صاحب نظران در باره موضوعات چالش زای اولویت دار برسر راه توسعه پایدار سلامت محور استان. اندیشگاه علوم پزشکی استان نهادی است وابسته به دانشگاه که در پیوند با دبیرخانه سیاست گذاری سلامت استان فعالیت می‌کند. دبیرخانه مسئول تامین منابع انسانی، مالی و تدارکاتی مورد نیاز اندیشگاه است.

۲- اندیشه: پیشنهاد فردی صاحب نظر یا دارای تجربه که چون به کار گرفته شود نتیجه‌ی آن حل مشکلات و مسائل کوچک مرتبه باسلامت، تغییر در روش‌های متنه‌ی شونده به سلامت مردم و محیط، کمک به توسعه و ارتقای سلامت یا نوعی خلاقیت و نوآوری در نظام سلامت استان خواهد بود. هر اندیشه باید به چند پرسش مهم پاسخ دهد: چه کنیم؟ چرا؟ چگونه؟ برای چه کسانی؟ و پیش نیاز عملی شدن این اندیشه چیست؟

۳- موضوعات اولویت دار: برای دست یافتن به توسعه پایدار و سالم استان، موضوعات چالش زا توسط دبیرخانه سیاست گذاری سلامت استان تعیین و توسط اعضای اندیشگاه اولویت بندی می‌شود تا همه بتوانند اندیشه‌های خود در ارتباط با آنها مطرح سازندو در نشست های اندیشگاه در باره آنها گفتگو و ارائه طریق شود.

۴- گزارش موضوعی: در پایان بحث در باره هر موضوع خاص، گزارشی تنظیم می‌شود که دست کم موارد زیر را در خود دارد: عنوان موضوع، هدف و تاریخ جلسه یا جلسات مربوط؛ مخاطبان و شرکت کنندگان؛ شواهد و تحلیل وضعیت شامل وضعیت کنونی در قیاس با گذشته و روند آن، نتیجه به دست آمده از گفتگو در باره موضوع مورد بحث و گام‌های پیش‌بینی شده برای بعد.

۵- حمایت طلبی: به معنای در میان گذاردن نتایج کار اندیشگاه با سیاست گذاران، توجیه مستدل ضرورت عمل کردن به فکر پیشنهادی و چانه زنی (Lobbying) برای تحت تأثیر قرار دادن روندهای حقوقی، قانون‌گذاری و نگرش‌هast. محقق حمایت طلب، به تبع پشتونه سازمانی یا علمی و یا نمایندگی جمع خاص، نقش راهگشا یا تسريع کننده (Catalyst) در تغییر را بازی می‌کند و در این راه از شیوه‌های زیر کمک می‌گیرد:

الف- شناسایی سیاست‌گذاران کلیدی

ب- یافتن موثرترین راههای اثرگذاری

ج- آماده سازی مستندات توجیه

د- چانه زنی (Lobbying) و تبلیغ

ذ- یاری گرفتن از حمایت رسانه‌ای (رسانه‌ها، نشر، کنفرانس و ملاقات‌ها)

ماده ۲) هدف

برقراری ارتباط با صاحبان فرایندهای ناظر برسلامت دربخش سلامت یا دیگر بخش‌های توسعه با عنایت به اسناد بالادستی مالی و استانی، اعلام موضوع‌های اولویت دار که باید درباره آنها اندیشه شود، دریافت اندیشه‌ها در باره موضوعات اعلام شده، فراهم آوردن فهرستی دسته بندی شده از اندیشه‌ها، و سرانجام حمایت طلبی برای کاربردی ساختن اندیشه‌ها.

ماده ۳) ارکان

اندیشگاه زیر نظر دبیرخانه سیاست گذاری سلامت استان و شوراهای مرتبط به آن کار می‌کند. شورای تحقیقات نظام سلامت استان بازوی پژوهشی اندیشگاه سلامت را تشکیل می‌دهد. اندیشگاه توسط مسئولی که به پیشنهاد دبیرخانه و با حکم رییس دانشگاه به این سمت گمارده خواهد شد، اداره می‌شود. مسئول اندیشگاه، مسئول دبیرخانه سیاست گذاری سلامت، سه کارشناس علمی برگزیده (با تصویب هیات رئیسه دانشگاه) برای همکاری با اندیشگاه و یک مسئول دفتری، اعضای ثابت اندیشگاه دانشگاه علوم پزشکی را تشکیل می‌دهند. جلسات عادی اندیشگاه با حضور اعضای ثابت و حسب مورد دعوت شدگان به جلسه تشکیل می‌شود.

اندیشگاه با اولویت می‌بایستی به صورت مجازی فعالیت نماید.

در سال نخست فعالیت، اندیشگاه با اعلام قبلی موضوع یا موضوع های در اولویت، از همه صاحبان تجربه و فکر در دانشگاه علوم پژوهشی و دیگر بخش های توسعه دعوت عام به عمل می آورد تا با حضور در جلسه هم اندیشی اندیشگاه اندیشه های خود را در میان گذارند.

تبصره: ایستگاه تحقیقات سلامت (شعبه موسسه تحقیقات ملی سلامت کشور) می تواند به عنوان بازوی پژوهشی و عضو اندیشگاه همکاری نماید.

ماده ۴) شرح وظایف و اختیارات

۱- برقراری ارتباط: برای برقراری ارتباط میان اندیشگاه و همه صاحبان اندیشه باید روز و ساعت جلسات هم اندیشی اندیشگاه، مکرر به اطلاع همه آنان که در درون بخش یا در دیگر بخش های توسعه آماده نشر اندیشه های خویش اند برسد؛ جلسات هم اندیشی اندیشگاه دست کم در نخستین سال فعالیت آن به روی همگان باز باشد، جلسات به نوعی اداره شود که همگان فرصت بیان بیانند؛ و اندیشه ها بدون نقد و ارزیابی در جلسه، به درستی یادداشت شود.

باید به همگان اعلام داشت که اولاً توجه به اندیشه های آنان الزاماً نیازمند حضورشان در جلسات اندیشگاه نیست و فرستادن نظرات مکتوب نیز همان اثر را خواهد داشت؛ و ثانیاً اندیشه ای طرح شده مراحلی را پشت سر می گذارد که الزاماً ممکن است به درجه حمایت طلبی یا کاربردی شدن نرسد.

گذشته از اینکه با این شیوه از دست در کاران اجرا نظرخواهی می شود، از اندیشگاه انتظار می رود از راه دست زدن به تحقیق و مطالعه مستمر نیز امکان دست یافتن به اندیشه های گره گشای از دست ندهد. مسئول اندیشگاه نسبت به راه اندازی شبکه مجازی و تشکیل جلسات (chat room) در سایت دانشگاه اقدام می نماید.

۲- دسته بندی اندیشه ها: اندیشه های پیشنهادشده به اندیشگاه یا آنچه از دیگر راه ها به دست می آید بنا به طبیعت و پیچیدگی اندیشه در یکی از چهار دسته زیر قرار می گیرد:

- أ. اندیشه ای که از آن می توان برای حل مشکلی ملموس استفاده کرد
- ب. اندیشه ای که تغییر در روش های جاری را در خود دارد
- ت. اندیشه ای که حاصل آن توسعه کلی یا ارتقای سلامت مردم است
- ث. اندیشه ای از نوع فکر بکر و نوآور

بسیار خوشایند خواهد بود اگر اندیشه ای نوآور از اندیشگاه استان چنان جایگاهی بیابد که نه فقط در استان که در مقیاس کشوری نیز بارقه ای اثر گذار باشد، اما اندیشگاه استان الزاماً با پیشنهادهای نوآور و بی سابقه نیست که شناخته می شود، به عبارت دیگر جای غبن نخواهد بود اگر هیچ فکر بکری پیشنهاد نشود اما هر سال ده ها اندیشه ای مقبول، به حل مشکلات، تغییر موثر در روش ها یا توسعه سلامت و رفاه مردم استان بینجامد.

۳- تدوین شناسنامه: اندیشگاه پس از غربال کردن پیشنهادها و اندیشه ها از نظر اعتبار و امکان پذیری، برای هر اندیشه مقبول شناسنامه ای فراهم می آورد که در آن خاستگاه اندیشه (فرد یا منبع مطالعه)، زمان دست یافتن به اندیشه و کاری که قرار است در پاره آن صورت گیرد (قرار گرفتن در اولویت حمایت طلبی، سفارش تحقیق، طرح در جلسات بعدی اتفاق، ....) مشخص می شود.

۴- بازخورد مکتوب: بازخورد مکتوب و درخور به همه اشخاص حقیقی که اندیشه خود را با اندیشگاه در میان گذارده اند می بایست از کارهای ثابت اندیشگاه در برابر صاحبان اندیشه باشد.

۵- حمایت طلبی برای کاربردی شدن اندیشه: کاربردی کردن اندیشه از وظایف بخشی دیگر در دانشگاه است. از اندیشگاه استان تنها انتظار می رود برای کاربردی شدن نتایج کار خویش، حمایت طلبی کند.

اندیشگاه در ساختار برنامه جامع سلامت استان و دبیرخانه سیاست‌گذاری، نقش مشورتی در تولید اندیشه های خلاق، نوآور و کاربردی دارد و از منظر جایگاه، بازوی فکری دبیرخانه و اعضای کارگروه سلامت و امنیت غذایی استان را تشکیل می دهد.

ماده ۵) روش اجرا (مراحل انجام کار)

پیش بینی می شود اندیشگاه دو نوع جلسه داشته باشد:

- اول، جلسات منظم اعضای ثابت اتاق که هر دو هفته یک بار در محل اندیشگاه تشکیل می شود؛
- دوم، جلسات هم اندیشی برای کسب اندیشه های پیشنهادی که با دعوت عام از همه ای صاحبان اندیشه و دست در کاران اجرایی شکل می گیرد. جلسات هم اندیشی ممکن است در سال اول فعالیت اتاق هر سه ماه یک بار و در سال های بعدی با تواتر کمتر - مثلا هر شش ماه - برگزار شود.

در همه جلسات، رعایت اصول برگزاری جلسات موثر (داشتن آمادگی کافی، تنظیم داشن پایه ای مرتبط با موضوع، داشتن هدف مشخص و اداره منطقی جلسه و رعایت نوبت و زمان) ضرورت دارد.

اعضای ثابت اتاق در نخستین جلسات خود موضوعات زیر را در دستور کار قرار می دهند و در باره آنها تصمیم روشن می گیرند:

- شیوه امکان سنجی و معیارهای اولویت بندی اندیشه ها،
  - روال تعیین تکلیف اندیشه ها،
  - شیوه و فرم تدوین شناسنامه اندیشه،
  - شیوه تحلیل ذینفعان هر اندیشه،
  - روش مدون دست یافتن به اندیشه ها (از اشخاص و از متون)،
  - شیوه تهیه بانک اطلاعاتی از اندیشه ها، شیوه بازخورد دادن به اشخاص حقیقی ارائه کننده اندیشه،
  - روش شناسایی خبرگان و شیوه دعوت از آنان برای حضور در جلسات،
  - معیارها و چارچوب ارجاع موضوع به شورای تحقیقات نظام سلامت استان،
  - روال تدوین برنامه حمایت طلبی برای اندیشه های مقبول،
  - شیوه اجرای حمایت طلبی تا دست یافتن به نتیجه،
  - روال ارزیابی و مستند ساختن نتایج حاصل از کاربرد هر اندیشه در عمل،
  - جزئیات شیوه تشکیل جلسات عادی و جلسات هم اندیشی،
  - تدوین گزارش جلسات،
  - تنظیم گزارش های موضوعی،
  - شکل و محتوای گزارش سالانه اندیشگاه و همچنین شیوه پرداخت حق حضور در جلسه،
  - حق نظردهی یا اندیشه پردازی،
  - حق بهره وری معنوی و مادی و روش قانونمند تشویق اندیشه پردازان.
- شکل گیری و گردش کار اندیشگاه استان به شرح زیر پیش بینی می شود:
    - ۱- دبیرخانه سیاست گذاری سلامت استان، رییس و کارشناسان و مسئول دفتری اندیشگاه را برای صدور حکم به رییس اندیشگاه پیشنهاد می کند.
    - ۲- دبیرخانه ، مقدمات تشکیل جلسات اندیشگاه را فراهم می آورد.
    - ۳- نخستین جلسات اندیشگاه به تنظیم کارها و تعیین گردش کار و استانداردها (یادشده در ماده ۶) اختصاص می یابد.
    - ۴- همزمان با نخستین جلسات اندیشگاه، دبیرخانه فهرست موضوع های اولویت دار و چالش زا را که دستمایه کار اندیشگاه خواهد بود تنظیم می کند و در اخیر رییس اندیشگاه قرار می دهد.
    - ۵- انتظار می رود اندیشگاه پس از شکل گیری و گرفتن تصمیم های کلی، با برگزاری نخستین جلسه هم اندیشی و اعلام چند موضوع چالش زای در اولویت از همگان برای همفکری و همکاری با اندیشگاه و اعلام نظرات خود دعوت کند.

۶- ریس اندیشگاه در هر جلسه یکی از موضوعات چالش زا را در دستور بحث قرار میدهد تا با نظر اعضای ثابت و احیاناً خبرگان دعوت شده به جلسه در باره آن گفتگو و تعیین تکلیف شود (کفایت بحث و تصمیم به تهیه گزارش موضوعی، ضرورت ادامه گفتگو در نشست بعدی اندیشگاه، تقسیم کار برای بررسی بیشتر و گردآوری شواهد، ارجاع به مراکز تحقیقاتی).

آنچه به شواری تحقیقات نظام سلامت استان ارجاع می شود با درخواست صریح و بدون ابهام همراه خواهد بود ونتیجه پس از پایان کار به صورت گزارش تحقیق به اندیشگاه اعلام می شود.

۷- دسته بندی و اولویت گذاری اندیشه هایی که شرکت کنندگان در جلسات هم اندیشی مطرح می کنند یا اندیشه هایی که ممکن است به صورت مکتوب از صاحبان نظر دریافت شود با نظر ریس اندیشگاه و با تقسیم کار در میان اعضای ثابت صورت می گیرد.

۸- فرایند حمایت طلبی برای اندیشه های پذیرفته شده اندیشگاه توسط ریس اندیشگاه یا باتقسیم کار در میان اعضای آن پی گیری می شود.

۹- مطالعه برای گردآوری شواهد و تهیه گزارش های موضوعی و گزارش سالانه از راه تقسیم کار در میان اعضای ثابت اندیشگاه میسر خواهد شد.

ماده ۶(نظرارت و ارزشیابی

نظرارت بر کار اندیشگاه با دبیرخانه سیاست گذاری سلامت استان است که ریس آن عضو ثابت اندیشگاه خواهد بود. همزمان با تنظیم گزارش سالانه اندیشگاه ،کار آن بر پایه نظم تشکیل جلسات عادی و هم اندیشی، میزان اثر خبرگان خاص دعوت شده به جلسات، میزان اقبال کارشناسان و مدیران و خبرگان دانشگاه و دیگر بخش های توسعه به همکاری با اندیشگاه، و اثر حمایت طلبی اندیشگاه برای کاربردی ساختن اندیشه ها و نتایج آن توسط دبیرخانه ارزیابی می شود. پویایی و کاربردی شدن مصوبات کارگروه و احساس تعلق اندیشه وران و کارآفرینان استان به مدیریت توسعه سلامت استان از جمله نتایج ارزشیابی خواهد بود.

این شیوه نامه در شش ماده و یک تبصره در مورخ ۹۱/۸/۹ به تصویب هیأت رئیسه دانشگاه و در تاریخ ۹۱/۱۲/۲۲ به تصویب کارگروه سلامت و امنیت غذایی استان رسیده است و بازبینی آن با پیشنهاد مشترک ریس اندیشگاه و ریس دبیرخانه و تصویب هیأت رئیسه دانشگاه و سپس تصویب کارگروه سلامت و امنیت غذایی استان امکان پذیر خواهد بود.